

De laatste Congoboot, de Charlesville. ***Een VERLOREN strijd ?***

Sedert begin van dit jaar wordt in Vlaanderen, maar ook in Rostock (Duitsland) een heftige strijd gevoerd voor het behoud van de laatste 'Congoboot', de m/s Charlesville - in Duitsland bekend als 'Georg Büchner'. Het schip werd indertijd door de stad Rostock overgedragen aan een vereniging, de "Förderverein Traditionsschiff e.V." die het als hotelschip uitbaatte maar in financiële moeilijkheden kwam. Daarom besloot deze het te verkopen aan een schimmige vennootschap, gevestigd op de Seychellen (Argent Ventures Ltd.), waar echter een Nederlandse groep (Van der Kamp BV) achter zou schuilen. Bestemming zou een schrootwerf in Klaipeda (Litouwen) worden.

Op 8 januari ontdekte de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie echter dat het schip in Rostock wettelijk beschermd was als historisch monument. Dit werd zowel aan de Duitse overheden als aan Minister Bourgeois gemeld - en na een tussenkomst van deze laatste bij zijn ambtgenoot in de deelstaat Mecklenburg-Vorpommern werd de verkoop en verschromping van een historisch monument (voorlopig) voorkomen.

Half maart j.l. werd de "Förderverein Traditionsschiff e.V." failliet verklaard, en kwam het schip in handen van een curator - die massaal juridische, financiële en politieke druk uitoefende om het schip te gelde te maken.

Op 30 april zond de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw een omstandig schrijven en pleidooi aan het Denkmalamt van Mecklenburg-Vorpommern (zie kopie in bijlage, wij ontvingen geen enkel antwoord). Europa Nostra - de koepel van erfgoedverenigingen in Europa - en tal van andere erfgoedverenigingen drongen eveneens aan op behoud.

Ook vanuit de Vlaamse overheid en door Vlaams Minister Bourgeois werd herhaaldelijk en tot zeer recent nog aan zijn ambtgenoot van de deelstaat gevraagd de bescherming in stand te houden en de nodige tijd te gunnen om alternatieven te ontwikkelen.

Dit laatste neemt voor een schip met een dergelijk formaat inderdaad de nodige tijd, kwali-tijd - en die wilde men in Duitsland blijkbaar niet meer aan organisaties, belangstellenden, instellingen en andere overheden gunnen.

Vanuit Rostock bereikt ons nu het pijnlijke nieuws dat, onder druk van de curator en de burgemeester van Rostock, thans door de Erfgoeddienst (het 'Denkmalamt') van Mecklenburg-Vorpommern de wettelijke bescherming van het schip opgeheven werd, ondanks het verzet van tal van verenigingen en burgers in Rostock.

Door deze beslissing is de weg vrijgemaakt om het schip over te dragen aan de op de Seychellen gevestigde (Nederlandse) vennootschap, en het vervolgens zo snel mogelijk weg te slepen.

De Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw stelt zich een hele reeks vragen bij het gebeuren in Duitsland

1) Toen het schip aan een sloper verkocht werd, zonder dat daarvoor de vereiste wettelijke procedures gevolgd waren, bleken de bevoegde erfgoeddiensten van Rostock en Mecklenburg-Vorpommern hiervan niet op de hoogte, en schoten zij pas in actie nadat het probleem vanuit Vlaanderen én via diplomatieke weg op de agenda geplaatst werd. Is dit een toeval of niet, gezien vanuit de latere gebeurtenissen ?

2) Het Denkmalamt van Mecklenburg-Vorpommern besliste - onbegrijpelijk - dat er voor een door hen wettelijk beschermd monument niet verder kan of mag gestreden worden, en ging daarmee regelrecht in tegen de adviezen van lokale erfgoedzorgers en van de erfgoedgemeenschappen zowel in Duitsland, in Vlaanderen en elders in Europa.

3) Het is de taak en de deontologische plicht van erfgoedzorgers en van Erfgoeddiensten om met alle middelen en al hun mogelijkheden de belangen van het erfgoed te verdedigen. Dat hier door het stadsbestuur van Rostock en de Erfgoeddienst (Denkmalamt) van Mecklenburg-Vorpommern zonder veel weerstand toegegeven wordt aan een financieel steekspel ten voordele van financiële (en andere ?) belangen en onder druk van een schimmige koper, ten nadele van het erfgoed, is naar de erfgoedwereld een verkeerd signaal en levert een pijnlijk precedent op - niet alleen voor Duitsland maar ook voor andere landen.

De Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw beschouwt de beslissing van de bevoegde erfgoeddienst van Mecklenburg-Vorpommern en van het stadsbestuur van Rostock als een kaakslag en aantasting van alle principes van goed erfgoedbeheer.

De Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw wenst bij deze iedereen te danken die zich tijdens de voorbije maanden ingezet heeft voor de redding van de Charlesville / Georg Büchner, en degenen die zich er verder voor blijven inzetten:

- op de eerste plaats de Vlaamse Overheid (zowel het kabinet van Minister Bourgeois als het Agentschap Onroerend Erfgoed) die al hun invloed, kennis en ervaring in de weegschaal wierpen en met wie in alle stadia van de onderhandelingen een goed en op vertrouwen gebaseerd overleg kon plaats vinden;
- al de vrijwilligers die de kat de bel aanboden, binnen en buiten onze vereniging, op Facebook en elders, in Vlaanderen en in Rostock - er was een interessante en opbeurende beweging op gang aan het komen, waarvan we hopen dat die zich verder zal kristalliseren ten voordele van het varende en ander erfgoed - én tot verdere samenwerking (en zelfs vriendschappen) tussen personen en verenigingen in beide landen;
- de verenigingen en organisaties, een aantal bedrijven, en een aantal individuele personen, die hier en in Rostock alles gedaan hebben, soms met de moed de wanhoop, om een andere beslissing uit de brand te slaan.

De Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw zal verder alle informatie verzamelen en bijhouden over het gebeuren, én over de nog onduidelijke en verborgen achtergronden van het verhaal, om heel het proces post factum te analyseren en er conclusies uit te trekken. De erfgoedorganisaties en -vrijwilligers kunnen er maar lering uit trekken.

Voor alle informatie die ons bereikt garanderen wij net zoals in het verleden - wanneer gevraagd - een strikte vertrouwelijkheid van herkomst en bronnen.

Intussen roepen wij alle erfgoedorganisaties en erfgoedvrijwilligers op om hun protest tegen het gebeuren te laten horen bij degenen bij wie de verantwoordelijkheid voor dit erfgoeddrama berust. Stuur Uw protest niet alleen per e-mail maar ook (en bij voorkeur) per (aangetekende) brief
aan:

- de burgemeester en het stadsbestuur van Rostock:

Hansestadt Rostock

Der Oberbürgermeister, Büro des Oberbürgermeisters

Roland Methling

Neuer Markt 1, D-18055 Rostock

ob@rostock.de

and in cc.: *to robert.stach@rostock.de, liane.melzer@rostock.de*

- de regionale overheid van Mecklenburg-Vorpommern, via

Minister Brodkorb

Minister für Bildung, Wissenschaft und Kultur

Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur Mecklenburg-Vorpommern

Werderstrasse 124, D-19055 Schwerin

poststelle@bm.mv-regierung.de

met kopie aan

Dr. M. Bednorz

Landesamt für Kultur und Denkmalpflege Mecklenburg-Vorpommern

Domhof 4/5

D-19055 Schwerin (Deutschland)

m.bednorz@kulturerbe-mv.de

In bijlage vindt U

- Ons schrijven van 30 april j.l. aan het Denkmalamt van Mecklenburg-Vorpommern

- Een korte geschiedenis van de m/s Charlesville – Georg Büchner

Voor verdere informatie kunt U steeds contact opnemen met

de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw

<http://www.vvia.be>

administratie@vvia.be

Consulteer ook even onze webpagina's over de Charlesville / Georg Büchner

<http://www.vvia.be/Standpunten/Charlesville.htm>